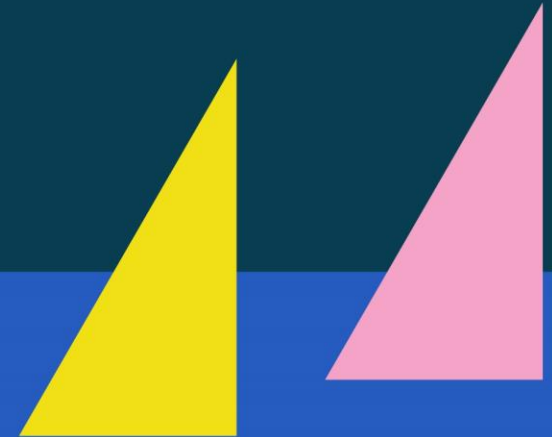

Oslofjorden og Morsa vannområde

Mosseregionen IPR
Charlotte Aune Bryne
Samfunnsplanlegger – Miljø og klima

Moss
kommune

- Oslofjorden: trusler, tiltak og potensial
- Morsa og Vansjø: potensial, trusler og tiltak

Trusler mot Oslofjorden

- Nedbygging
- For mye næring – vannkvalitet
- Overforbruk/overhøsting
- Forurensing/forsøpling
- Fremmede, invaderende arter
- Klimaendringer som forsterker effekten av det andre

Målet er at fj
miljøtilstand, a
skal restaureres,
skal fremmes og a
fjorden sk

— TRUET: Jonas Gahr Støre er en ledende havsjef i verden for tiden, som leder i Det internasjonale havpanelet. Tang i denne vestlandsfjorden får god karakter. Foto: Frode Hansen / VG

Støre: – Slik skal vi redde havet – og Oslofjorden

LEIRVIK (VG) Statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) skal lede an i verdens kamp for å redde havet fra forurensing. Han begynner med Oslofjorden, hvor han vil stille kraftfulle krav - og sende regningen til kommunene.

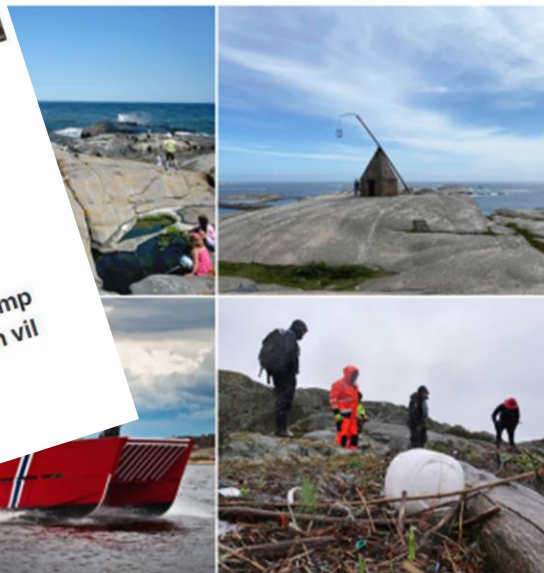
Av BJØRN HAUGAN og FRODE HANSEN (FOTO)
8. juni

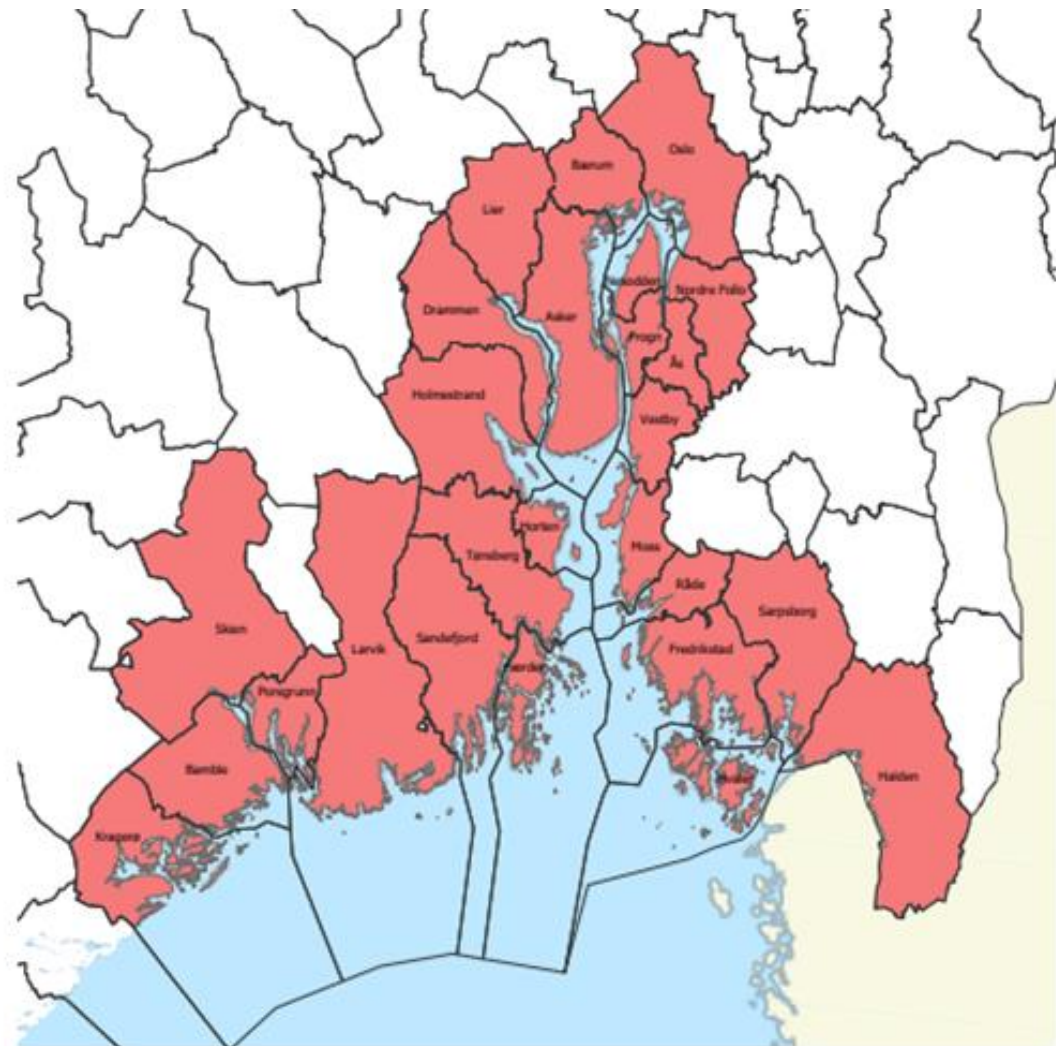
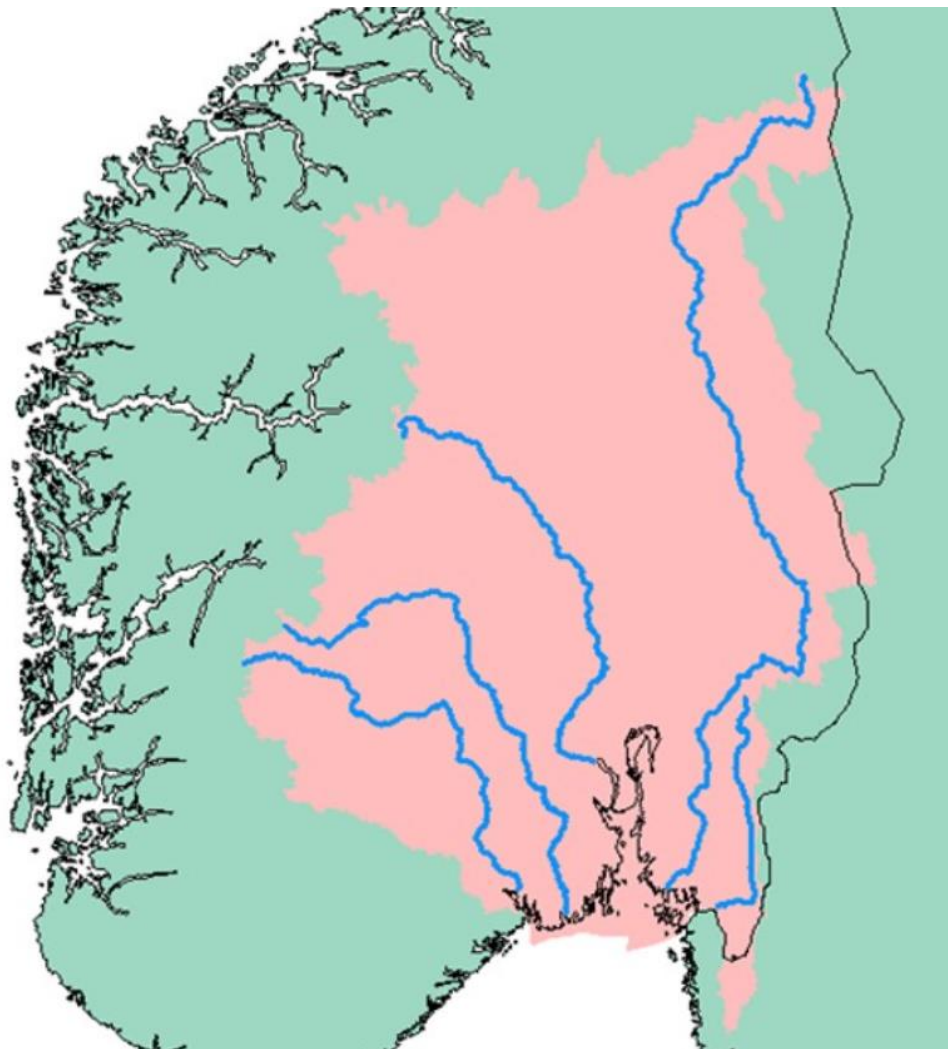
Klima- og
miljødepartementet

Tiltaksplan

Helhetlig tiltaksplan for en
ren og rik Oslofjord med
et aktivt friluftsliv

2.3

Virkeområdet for planen.

2.3 Innsatsområde 7: Tverrgående tiltak for en helhetlig forvaltning av Oslofjorden

2.3.1 Plan- og bygningsloven er sentral i en helhetlig arealforvaltning

2.3.2 Naturinformasjon

2.3.3 Etablere Oslofjordrådet

Konstituert 24. august i fjor.

Ordførere fra Osloregionen som er med i rådet:

- Einar Busterud fra Hamar
- Jørgen Vik fra Lillestrøm
- Cathrine Kjenner Forsland fra Nesodden
- Are Karlsen fra Horten
- Mona Vauger fra Hvaler
- Lene Conradi fra Asker
- **Ønsker 6 stykker til.**

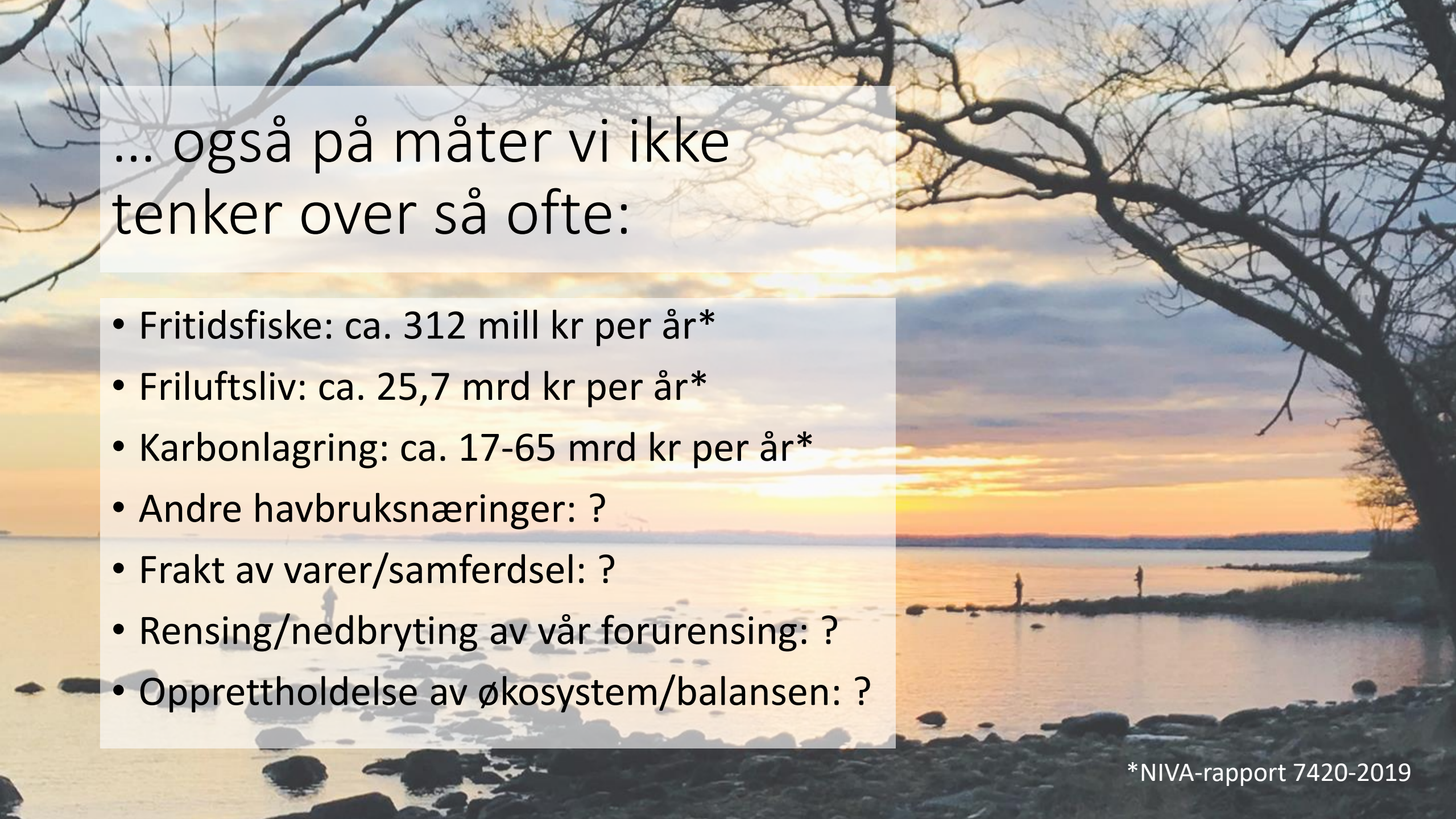
Hva blir Mossereregionens rolle?

Med henvisning til tiltaksplanen og faggrunnlag fra blant annet Miljødirektoratet er det konstatert at tilstanden i Oslofjorden er alvorlig. Tiltakene som må iverksettes berører store deler av Osloregionen. Medlemmene i Osloregionen har ulik tilknytning til Oslofjorden, enten som kystkommune eller innlandskommune med vassdrag som drenerer til Oslofjorden. Kommunene har en viktig rolle og et ansvar for gjennomføring av flere av tiltakene. Sekretariatet vurderer det som positivt om Osloregionen er representert i Oslofjordrådet. Gjennom sin deltakelse vil Osloregionens representanter bidra til helhetlig oppfølging av tiltaksplanen, som igjen kan bidra til nå mål om en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv. Osloregionens sekretariat med støtte fra faggruppe for klima og miljø, vil bistå representantene til Oslofjordrådet med saksforberedelser, før møter i Oslofjordrådet.

Oslofjorden er viktig for oss...

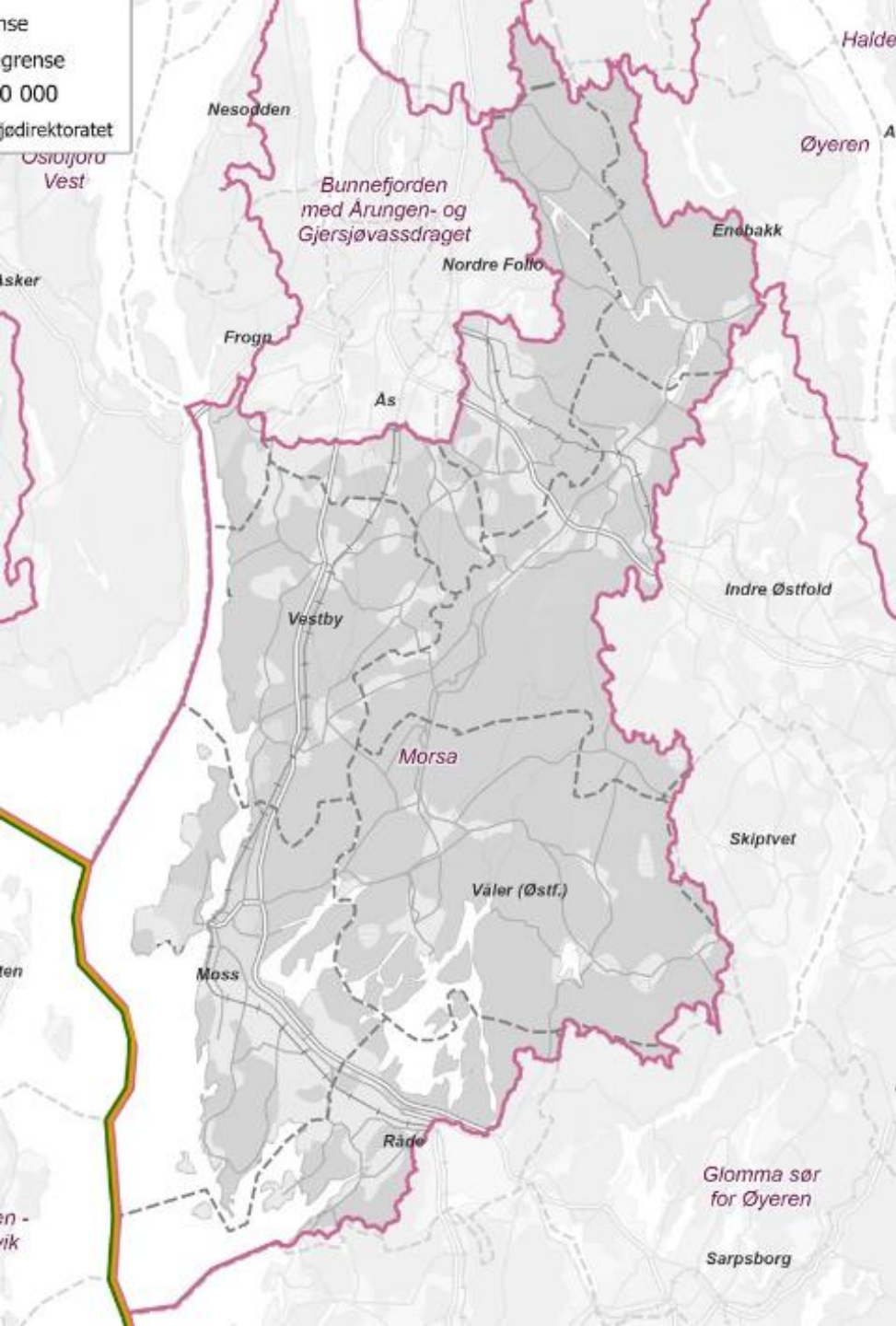
- Bading og friluftsliv
- Hytter, camping og telting
- Fritidsfiske
- Småbåtliv
- Turisme, inkludert DFDS og Colorline

... også på måter vi ikke
tenker over så ofte:

- Fritidsfiske: ca. 312 mill kr per år*
- Friluftsliv: ca. 25,7 mrd kr per år*
- Karbonlagring: ca. 17-65 mrd kr per år*
- Andre havbruksnæringer: ?
- Frakt av varer/samferdsel: ?
- Rensing/nedbryting av vår forurensing: ?
- Opprettholdelse av økosystem/balansen: ?

Vannområdet Morsa

- Morsa ble etablert i 1999, og utpekt som pilotprosjekt for praktisk gjennomføring av EUs rammedirektiv for vann.
- Arbeidet ble fra 2007 organisert som et vannområdeutvalg innen for Vannregion Glomma. I 2011 ble også Hobøl- og Hølenvassdraget innlemmet i vannområdet Morsa.
- Kunnskapsbasert forvaltning er et viktig prinsipp i vannforskriften og ble tidlig tatt i bruk i Morsa-samarbeidet. Det innebærer at forvaltningen av vannområdet er basert på både vitenskapelig og lokal, erfaringsbasert kunnskap.

Kajakk og kano –
kanoutsettingsplasser i Våler

Skøyte-, spark- og
skiturer.

Hytteliv og telting –
Elverhøy, gapahuker, og
flotte steder som er
vanskelig tilgjengelig til fots.

Fiske – både vinter
og sommer.

Bading – Rødsund, Vaskeberget,
Hananbukta og mange flere.

Vansjø som friluftssarena

Trusler

- Erosjon, for mye næring – hovedsakelig fra dyrka mark
- Forsøpling
 - Generell forsøpling
 - Landbruksplast
 - Gummigranulat fra kunstgressbaner
 - Avrenning fra industriområder og fra infrastruktur
- Forurensing
 - Pumpestasjoner/håndtering av avløp
 - Bruk av kjemikalier på land vaskes ut i bekker (brannslukking og industriaktører)
- Fremmede, invaderende arter
- Vannstandsregulering
- Klimaendringer/manglende klimatilpasning - vannføring

Hva er gjort hittil?

Vannkvaliteten i flere deler av Vansjø-Hobølvassdraget har blitt bedre siden midten av 2000-tallet. Vannkvaliteten i Hølenelva er dårlig og viser foreløpig ingen tegn til bedring. Klimaendringer påvirker vannkvaliteten i negativ retning.

Skal miljømålene nås må alle sektorer bidra i arbeidet med å redusere næringsstoffutslippene.

- Vansjø var i alvorlig økologisk krise på slutten av 90-tallet med store oppblomstringer av giftige blågrønne alger.
- Morsa overvåker vannområdet og sørger for samarbeid mellom ulike myndigheter og landbruket for å sette inn tiltak der det er for mye avrenning og tilførsel av ulike stoffer.
 - Kantvegetasjon
 - Fangdammer
 - Tilpasset jordbrukspraksis som endret gjødsling, jordarbeid på riktig tid av året mv.
- Tilstanden i Vansjø er forbedret per i dag, men må fortsatt overvåkes nøye. Det er fortsatt behov for tiltak.
- Intrakommunal, tverrfaglig forståelse av hvordan man forvalter bekker slik at alle hensyn imøtekommes.
- Forståelse av at vannet i Morsa renner ut i fjorden og får konsekvenser der også.

Eksempel Gunnarsbybekken

- Tiltak i Vannett – «men hvordan prioriterer vi?»
- Befaring med alle fagområdene for å bli enige om utfordringsbildet. Har siden hatt møter der hvert fagområde har blitt dypere utredet.
- Funn
 - Plastforsøpling fra «gamle dager» og fra turgåere
 - Rør ved ny pumpestasjon er mislykket, skaper oversvømmelse av jordene
 - Gytegrus for ørret må gjøres med mer samarbeid
 - Bekken må både ta unna når det kommer store mengder vann og ha gode habitater for insekter, fugl, fisk. Meandrerende i normalsituasjon, men med overløp for de tilfellene det blir høy hastighet på vannet.
 - Pumpestasjoner må håndtere overvann uten å slippe kloakk ut i bekken. Må oppgraderes!
 - Selv om ørreten ser ut til å trives så er det verre stilt med bunndyr. Holde øye med kjemien og forurensning.

Tverrfaglig forvaltning av bekker

- Fagområder som bør være med i vurdering av tiltak i bekker:

- Landbruk
- Verneområder
- Naturmangfold
- Klimatilpasning
- Forurensning
- VA
- Plan
- Eksterne aktører?

Takk for oppmerksomheten!